

Hoepel in

Deze werkvorm helpt leerlingen bewuste keuzes te maken en die te verantwoorden. Het is een visueel sterke activiteit die leerlingen helpt om nieuwsgierig te worden voor andere meningen en daagt hen uit flexibel te denken. Deze werkvorm stimuleert naast het 'Leren door Interactie en Dialoog' ook 'Leren door Reflectie en Evaluatie'.

Doelstellingen

Leerlingen...

- drukken hun mening uit.
- luisteren actief naar andersen.
- herkennen gelijkenissen en verschillen tussen meningen.
- tonen flexibiliteit in het vormen van een standpunt
- tonen interesse en openheid ten opzichte van andere meningen en ervaringen
- verantwoorden hun keuze.

Duur

Je voorziet hiervoor best minimum 40 minuten.

Materiaal

- 3 hoepels
- Icoontjes/pictograms/label met de naam van elke leerling
- Voorwerpen voor de hoepel (zie stap 3)

Vorbereiding

- Kies een verhaal of situatie die je wil bespreken.
- Formuleer een of meerdere vragen, uit het verhaal of in verband met de personages, die een keuze uitlokken.
- Voorzie een aantal voorwerpen of afbeeldingen die de keuze illustreren bijv. foto's van de personages.
- Geef elke leerling een pictogram of label.
- Maak een kring met de leerlingen en leg de hoepels in het midden.

Verloop

1 Eerste stappen

Maak de leerlingen vertrouwd met de hoepels. Plaats een voorwerp of foto in het midden van elke hoepel. Stel een vraag die een keuze uitlokt tussen de twee voorwerpen of foto's. De leerlingen leggen hun naam of pictogram in de hoepel van hun keuze.

Bijv. Waarmee wil je spelen? Welke vind je het mooist? Wat gebruik je om ...?

2 Input

Vertel het verhaal of over de situatie. Ga na of de leerlingen de inhoud begrijpen. Laat de leerlingen het verhaal samenvatten.

- Wie is ...?
- Wat gebeurde er?
- Wat is ...?
- Waar...?
- Hoe ...?

3 Een keuze maken

Vertel het verhaal eventueel opnieuw. Leg de voorwerpen of foto's in de hoepels.

Wat heeft a of b te maken met het verhaal?

Stel je keuzevraag.

- Wat zou je kiezen om ... te ...: a of b?
- Welke van de twee personages is ...?
- Welk van de twee voorwerpen is ...?

De leerlingen leggen hun naam of pictogram in de hoepel van hun keuze. Peil naar de reden van hun keuze.

Wat zou je kiezen om ... te ...: a of b? Wie zou nog a/b kiezen? Koos je dit om dezelfde reden of om een andere reden? Wat vind je van het argument of de uitleg die leerling x gaf? Wie denkt er hetzelfde/anders over? Wie wil hierop iets zeggen?

Geef de leerlingen de kans om hun mening bij te sturen en hun naam/picto naar een andere hoepel te verleggen.

Nu je de argumenten van de klasgenoten hebt gehoord, wil je je mening veranderen? Waarom (niet)?

Herhaal dit voor de andere keuzevragen en/of fragmenten uit het verhaal.

Tips

- Als je een langer verhaal vertelt, splits je dit best op in fragmenten en doe je deze oefening in stukjes. Stel de keuzevraag na elk bijhorend fragment.
- Heeft een leerling een idee dat nog niet in een hoepel ligt? Introduceer een derde hoepel 'Ik kies iets anders'. Laat de leerling(en) uitleggen waarom de andere voorwerpen niet goed genoeg zijn en waarom het nieuwe voorwerp een betere keuze is. Geef alle leerlingen de kans om hun naam/picto te verleggen.

- Heeft een leerling een idee dat de keuzes uit de twee hoepels combineert? Schuif de hoepels over elkaar als een Venn diagram. Laat de leerling(en) eerst uitleggen waarom de twee voorwerpen niet goed genoeg zijn en waarom de combinatie een betere keuze is. Geef alle leerlingen de kans om hun naam/picto te verleggen.

Verberg geen argumenten in de keuzevraag.

Vraag niet:

'Waarmee zou je buiten spelen om niet nat te worden tijdens een regenbui? Een paraplu of een visnet?' De leerlingen kiezen dan mogelijk de paraplu.

Vraag wel:

'Waarmee wil je buiten spelen als het regent? Een paraplu of een visnet?' Een paraplu want dan word ik niet nat. Een visnet want dan kan ik kikkers vangen.

4 Variant

Je kan deze werkvorm op verschillende soorten van input en bijhorende keuzes toepassen. Als je de leerlingen over een ander onderwerp willen laten nadenken, vervang dan de voorwerpen in de hoepel door:

- Emoticons
- Argumenten op een post-it
- Woorden op een post-it
- Foto's van situaties
- ...

Je kan ook de pictogrammen of labels van de leerlingen vervangen door voorwerpen. Bijv. Je laat de leerlingen verschillende korte verhalen over verschillende voorwerpen lezen (een droeve komkommer die in plastic is verpakt, een gelukkige biobanaan, ...) Na het lezen en verkennen van de verhalen geef je de leerlingen verschillende soorten afval (bananenschil, plastic verpakking ...). Laat hen kiezen tussen 'afval' in een hoepel en 'geen afval' in de andere hoepel. De keuzevraag luidt dan: is jouw voorwerp volgens jou wel of geen afval?

5 Reflectie

- ✓ Wat vroeg ik je te doen?
- ✓ Hoe was het om een keuze te maken? Waarom?
- ✓ Hoe voelt het om je keuze te verantwoorden? Om uit te leggen waarom je iets koos?
- ✓ Welke argumenten van klasgenoten vond je interessant/verrassend?
- ✓ Deden die argumenten je van mening veranderen? Waarom (niet)?
- ✓ Voor welk thema of onderwerp zou je deze oefening nog willen doen?